

MINDRE MEDDELELSER

Iagttagelser af Kvækerfinker (*Fringilla montifringilla* L.) på et skib.

Den 14. okt. 1954, da jeg som jungmand ombord i M/S Paraguay var på vej fra Gdynia i Polen til Århus, fik jeg lejlighed til at iagttage en del trækfugle som for kortere eller længere tid slog sig ned på skibet. Nord for Christiansø kom de første, et par Rødkælke (*Erithacus rubecula*) og ud for Sandhammeren kom der flere hundrede Kvækerfinker (*Fringilla montifringilla*) og nogle Vindrosler (*Turdus musicus*), Bogfinker (*Fringilla coelebs*), enkelte Engpibere (*Anthus pratensis*), Fuglekonger (*Regulus regulus*), Gærdesmutter (*Troglodytes troglodytes*), samt en Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*) og en Tårnfalk (*Falco tinnunculus*). Da vi passerede Falsterbo kom nye flokke, men næsten udelukkende bestående af Kvækerfinker; de fleste fugle forsvandt dog igen med retning mod Sjælland, mens vi sejlede nord på. Da vi sent om eftermiddagen passerede op gennem Øresund og forbi Saltholm var der kun ca. 50 Kvækerfinker tilbage på skibet, og de forblev der også efter at det var blevet mørkt.

Næste morgen da vi nærmede os Århus var fuglene stadig ombord, og de forlod først skibet, da vi gik til kaj efter at have gjort en uafbrudt sørejse fra Sandhammeren, Falsterbo og til Århus.

IB TRAP-LIND.

Vindrosler (*Turdus musicus* L.) i Thorshavn, og andre færøske fugleagttagelser.

I beretningen om nogle færøske ynglefugle i D.O.F.T. 48, 1954, p. 139 af K. WILLIAMSON, skriver denne p. 144, at der kun fandtes 1 par Vindrosler (*Turdus musicus*) i 1953 i Thorshavn plantage. Jeg besøgte samme plantage omkring 15. juli 1954 og fastslog da tilstedeværelsen af syngende hanner, ligesom jeg så en enkelt hun samle orm. Endvidere så jeg en enkelt Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*), men ingen ungfugle. Derimod så jeg 2 ungfugle af Hvid Vipstjert ved Gjøv, Østerø, omkring 20. august. Sammesteds traf jeg denne fugl i juli 1946, og så omtrent samtidig en enlig Landsvale (*Hirundo rustica*).

AAGE MADSEN

Seks æg i rede af strandskade (*Haematopus ostralegus* L.).

Den 2. maj 1953 fandt jeg på den Gisselfeld Avlsgård tilhørende »Degnekrogsmark« en rede af Strandskade (*Haematopus ostralegus* L.), der indeholdt seks æg. Æggenes form og farve skilte tydeligt de seks æg i to hold med tre i hvert. Hold I havde en lysere bundfarve og mange små pletter, hvorimod hold II havde mørkere bundfarve og var forsynet med færre, men større pletter. Endvidere viste ægmålene for de to hold en tydelig adskillelse.

Reden på Degnekrogsmarken.

Hold I	Hold II
57,5 × 37,5	55,5 × 39,9
57,4 × 38,3	57,4 × 40,6
57,0 × 37,1	55,6 × 41,3
Gennemsnit $\overline{57,3 \times 37,6}$	Gennemsnit $\overline{56,2 \times 40,6}$

Denne forskel i æggenes mål fastholdt med farveforskellen tyder stærkt på, at æggene er lagt af to forskellige hunner, en antagelse der yderligere styrkes ved, at der samtidig blev set to par strandskader på marken, og at det trods lang tids iagttagen af fuglene ikke lykkedes at finde mere end den allerede fundne rede.

Om tidligere fund af strandskadereder med så stort ægantal har man både i dansk og udenlandsk litteratur formodet, at to hunner har lagt deres æg i samme rede; men noget direkte bevis har jeg dog ikke kunnet finde.

Da der fra redelokaliteten er ca. 25 km til saltvand, vil jeg lige omtale den lidt. Reden blev fundet på en 50 tdr. land stor fritliggende mark, der var bevokset med ca. 5 cm højt korn, og som stødte op til en lige så stor græsmark. Mod nord begrænses marken af Søtorup sø. Selve reden, der som billedet viser, var foret med strå, lå på toppen af en bakke ca. 100 m fra søbredden, der nedefter redestedet er bekranset af et 6–8 m bredt tjørnekrat. Søen har ingen forstrand, idet bevoksningen langs bredden når helt ned til vandet.

Efter den 4. maj sås kun tre Strandskader på lokaliteten. Den 4. juni sås kun een, og da var reden forladt. Æggene viste sig at være

rådne, og der var ikke antydning af foster. Om landarbejderne har flyttet på æggene skal være usagt, men de hævdede alle, at de ingen reder havde fundet.

Skytte A. BLOCH, Gisselfeld, fortæller, at han hvert år siden 1943 har set eet par Strandskader på nævnte lokalitet; men aldrig flere og aldrig rede eller unger.

Samtidig kan jeg meddele, at jeg foruden på »Degnekrogsmarken« har set Strandskader til følgende tider på følgende steder:

- 11. maj 1952 1 stk. Bredesø, Gisselfeld Park.
- 14. april 1953 4 stk. Hovmosen.
- 18. april 1953 1 stk. Nielstrup sø.
- 25. april 1953 2 stk. Nielstrup sø.
- 11. april 1954 1 stk. Nielstrup sø (PER BAK).

Alle lokaliteter ligger mindre end tre km fra »Degnekrogsmarken«.

Summary: On May 2, 1953 a nest of Oystercatcher (*Haematopus ostralegus*) was found on a grain-field in Zealand, 100 m from a fresh-water-lake and 25 km from salt-water. The nest contained six eggs in contrast to the usual three. These six showed such differences in size and color that they could be divided into two groups. This fact and the circumstance that here at the locality were seen two pairs of oystercatcher but only the same nest, point to the fact that the two females had laid the eggs in the same nest. It is rather unusual that the Oystercatcher breeds so far from salt-water in Denmark.

NIELS OTTO PREUSS.

Purpurhejre (*Ardea purpurea* L.) skudt i Nordjylland omkring 1889.

Tre fugle fra en gammel fuglesamling ejes nu af hr. HANS GØNGET, Hellerup. Efter udstopperens korte optegnelser paa træklodserne at dømme, er de tre fugle fra samme tid og samme præparator. D. v. s., at de er udført i årene omkring 1889 af oversergent E. BRUN, Fredericia. Den ene fugl har påskriften »¹⁰/₁₀ ♀ Graaheire. Kjølbj.«. Det er imidlertid en ung Purpurhejre (*Ardea purpurea*), og man kan regne som nogenlunde sikkert, at den er skudt ved Kjølbj (Løgstørgnen) 10. okt. omkring året 1889.

HALFDAN LANGE.

Sjældnere fugle ved Køge.

Rødhovedet And (*Netta rufina* (Pallas)). Den 17. okt. 1953 iagttog EJGO JACOBSEN et par i en lille vig på Køge Nordstrand.

Hærfugl (*Upupa e. epops* (L.)). Fra den 13. sept. til den 18. sept. 1954 iagttoges et eksemplar dagligt i og ved en kartoffelmark nær Køge.

Gulirisk (*Serinus canaria serinus* (L.)). Den 28. maj 1953 observeredes en han på Køge Sønderstrand. Dens ejendommelige sang hørtes flere gange. Den 30. maj sås fuglen igen, denne gang i en have nord for byen.

JØRGEN W. HANSEN

Oplysninger om forekomsten af forskellige gæs i Danmark.

I 1952 var jeg medlem af Sherborne Ekspeditionen til Spitsbergen. Vi ringmærkede Kortnæbbede Gæs (*Anser brachyrhynchus*), og på en senere ekspedition (i 1954) mærkedes eksemplarer af alle de tre på Spitsbergen ynglende gåsearter, d.v.s. foruden Kortnæbbet Gås også Bramgås (*Branta leucopsis*) og Knortegås (*Branta bernicla*). Der foreligger genfangster fra Danmark, både fra forårs- og efterårstrækket.

I denne forbindelse ville det være af interesse at få oplysninger om de følgende forhold: Antal og forekomst af Lysbuget og Mørkbuget Knortegås i Jylland på forårstrækket, antallet af Bramgås og Kortnæbbet Gås på forårstrækket (især fra sidst i april til midt i maj), data for trækbevægelser af de nævnte arter, en analyse af de landskabstyper de færdes i, samt talforholdet mellem de eetårige (ikke-ynglende) og de ældre, ynglende Kortnæbbede Gæs i flokkene, og forskelle i opførslen hos de to kategorier af fugle. Oplysninger om et eller flere af de nævnte punkter bedes venligst sendt til RUSSELL WEBBE, Trinity Hall, Cambridge, England.

R. WEBBE

ANMELDELSER

PETER BOPP: Kleine Einführung in die Tierpsychologie. Biologische Abhandlungen. Heft 9. – FRANCKH'SCHE VERLAGSHANDLUNG, Stuttgart 1954. Pris: 2 DM.

I dette lille hefte på 36 sider giver forfatteren en oversigt over nogle vigtige sider ved den moderne dyrepsykologi. Det er en udmærket og lettilgængelig fremstilling af dyrs opførsel. Formen er dog nogle steder noget skematisk.

H. POULSEN

GEORG SCHERR: Beobachtungen und Untersuchungen über die Abhängigkeit des Frühgesanges der Vögel von inneren und äusseren Faktoren. Biologische Abhandlungen. Heft 3/4. – FRANKH'SCHE VERLAGSHANDLUNG, Stuttgart 1952. Pris: 2 DM.

En udmærket oversigt over fuglesangens afhængighed af meteorologiske faktorer og af indre drifter. Dette lille hefte på 56 sider er meget nyttigt for alle, der vil vide noget om fugles levevis. Desuden vil sikkert en og anden hente ideer her til egne undersøgelser.

H. POULSEN

F. BERNIS: Prontuario de la Avifauna Española (Incluyendo Aves de Portugal, Baleares y Canarias) con los nombres científicos y españoles aprobados por la Comisión. – Lista Patrón de la Sociedad Española de Ornitología. – Ardeola 1, 1955. Pris: 30 ptas.

Med glæde og tilfredshed kan det konstateres, at den spanske ornithologiske forening, der blev stiftet for et par år siden, nu har udgivet første hefte af sin publikation, hvori ovennævnte fugleliste er trykt. Den omfatter ynglefugle, trækgæster og sjældne strejfgæster